

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΒΡΕΤΤΑΝΟΙ

Πρὸ δύο χιλιετηρίδων, ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν τότε πεπολιτισμένων λαῶν, λ. χ. τῶν Ῥωμαίων, ὡς γῆ σχεδὸν ἄγνωστος καὶ ὑπὸ ἀγρίων κατοικημένη. Ὅτε ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ παρετήρησεν, ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς Γαλλίας τοὺς λευκοὺς βράχους αὐτῆς διελογίσθη ὅτι ἐπιδρομή τις εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα θὰ ἀπέφερε τοῦλάχιστον τινὰς αἰχμαλώτους.

Μετὰ ἑκατὸν ἔτη σοφός τις Ῥωμαῖος συντάττων καθολικὴν γεωγραφίαν, ἔλεγεν ὅτι δὲν ἐγνώριζε τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν περιγράψῃ· ἀλλ' ὅτι ἠλπίζεν ὅτι ἡ νῆσος αὕτη ὡς καὶ οἱ ἄγριοι κάτοικοι τῆς, θέλουσι γνωσθῇ ἐντὸς σμικροῦ χρονικοῦ διαστήματος.

Ἐν ἔτει 55 π.Χ. ὁ Καῖσαρ προσήγγισεν μεθ' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ στρατιωτῶν ἀλλ' ὀλίγιστα μόνον μέρη καθυπέταξεν. Ὁ Κλαύδιος ἐπροχώρησεν ἔτι, ἐπὶ δὲ Δομετιανοῦ οἱ Ῥωμαῖοι λεγεῶνες, ὑπὸ τὸν Ἀγρικὸλαν, εἰσεχώρησαν μέχρι τῶν Γρομπιανῶν ὄρεων. Κώνστας ὁ Χλωρός προσέθετο τὴν Βαλεντιαν (ἐπαρχίαν κειμένην πρὸς Β. τῆς Σκωτίας) εἰς τὰς Ῥωμαϊκὰς κατακτήσεις. Ἡ Μεγάλη Βρεττανία ὠχυρώθη πρὸς Ν. ὑπὸ τοῦ τείχους τοῦ Ἀδριανοῦ, πρὸς Β. δὲ ὑπὸ τοῦ τείχους τοῦ Σεβήρου· ἐν ἔτει 431 οἱ Ῥωμαῖοι ἐγκατέλιπον τὴν Βρεττανίαν ἀφοῦ ἐπεσκεύασαν τὸ τεῖχος τοῦ Ἀδριανοῦ. Ὀλίγω ὕστερον κατεκτήθη ὑπὸ τε τῶν Σαξῶνων καὶ Ἀγγλῶν.

Ἐπὶ τέλους πολλοὶ ἐπισκεφθέντες τὰς μεγάλας ταύτας νήσους, εὔρον ὅτι περιείχον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, δάση λίαν ἐκτεταμένα· σποραδικῶς δὲ μόνον ὑπῆρχον μικρὰ μέρη γῆς χέρσου καλλιεργημένης καὶ τινες καλύβαι, μᾶλλον πρὸς συναγελασμὸν ζώων κατὰλληλοι ἢ συνδιαίτησιν ἀνθρώπων.

Τὰς κατοικίας τῶν οἱ Βρεττανοὶ κατεσκεύαζον προσαρμόζοντες κορμοὺς δένδρων καὶ καλάμια, τὰ δ' ἐν τῷ μεταξύ τούτων μένοντα κενὰ ἐπλήρουν ἀργίλλου. Οὔτε παράθυρα, οὔτε ἐστία· εἶχον αἱ οἰκίαι τῶν· τὸ πῦρ ἐτίθετο ἐν τῷ μέσῳ τῆς καλύβης καὶ ὁ καπνὸς ἐξήρχετο ἐκ σμικροῦ τινος ἀνοίγματος, ὅπερ ἐπίτηδες ἄφινον εἰς τὸ μέσον τῆς ὀροφῆς. Τὰ μόνον ἐπιπλά τὰ ἐν αὐταῖς περιχόμενα, ἦσαν ξύλινά τινα θροναῖα, τράπεζα βαναύσως κατεσκευασμένη, δοχεῖά τινα ἐπίσης ἐκ ξύλου, σπάθη καὶ ἀσπίς.

Θέρος τε καὶ χειμῶνα, οἱ Βρεττανοὶ τὸ αὐτὸ ἐνδύμα ἔφερον, ὅπερ ἦτο δέρμα τι ζώου ἐρριμμένον τὸν μὲν χειμῶνα ἐπὶ τῶν νώτων τῶν, τὸ δὲ θέρος

δεδεμένον περὶ τὴν ὀσφύν τῶν. Ἡ κόμη τῶν ἐπιπτεν ἐπὶ τῶν ὤμων τῶν, τὸ δὲ δέρμα τῶν ἦτο συνήθως πεποικιλμένον ὑπὸ διαφόρων στίξεων, πρὸς στολισμὸν, ὡς φαίνεται, ἐπίτηδες ὑπ' αὐτῶν γινομένων. Ἡ κατασκευὴ τοῦ τυροῦ, βουτύρου καὶ ἄρτου παρ' αὐτοῖς ἦτο ἄγνωστος, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δ' ἐτοποθετοῦντο πλησίον ποταμῶν, λιμνῶν ἢ τῆς θαλάσσης, ζῶντες ἀπλῶς ἐκ τοῦ προϊόντος τῆς ἀλλείας τῶν.

Τὰ πλοιάριά τῶν καλούμενα coracle ἦσαν στρογγύλα, κατεσκευάζοντο δ' ἐκ λύγου καὶ ἔφερον ἐξωθεν καλῶς προσηρμοσμένα δέρματα ζώων, ὅπως, ὅσον τὸ δυνατόν, καταστῶσιν ἀδιάδροχα. Οἱ Βρεττανοὶ λοιπὸν ἦσαν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἄγριοι, ὡς οἱ σημερινοὶ κάτοικοι τῶν ἐνδοτέρων μερῶν καὶ νήσων τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Ὀκεανίας.

Οἱ Βρεττανοὶ εὐηγγελίσθησαν πολλῷ ὕστερον τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης· ἐν τούτοις σήμερον τόσον μέγας εἶνε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀσπασθέντων ἐξ ὅλης καρδίας τὸ Εὐαγγέλιον, ὥστε ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς πάσης ἐνεργείας καὶ προσηλίας, ἥτις καταβάλλεται διὰ τὴν εἰς τὸν χριστιανισμὸν προσέλευσιν τοῦ καταπληκτικοῦ εἰσέτι ἀριθμοῦ τῶν εἰδωλολατρῶν.

(ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

N. P. Zyr.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ὁ Σέριδαν, τοῦ ὁποῦ τοῦ θεάτρον, ὡς ἐν προηγουμένῳ ἀριθμῷ ἐγράψαμεν, ἐπυρπολήθη, ἦτο μέλος τοῦ κοινοβουλίου καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἤναπτεν ἡ πυρκαϊὰ ἠγείρετο, ὅπως συζητήσῃ ἐπὶ σπουδαιοτάτου ζητήματος. Ἡ λάμψις τῆς πυρκαϊᾶς ἐφώτισε τὴν αἴθουσαν τοῦ κοινοβουλίου καὶ οἱ βουλευταὶ ἐταράχθησαν. «Κύριοι, εἶπεν ὁ Σέριδαν, τὰ ἰδιωτικά μου δυστυχήματα δὲν πρέπει νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπὶ τῶν δημοσίων συμφερόντων. Ἐπειδὴ ἐγὼ καταστρέφομαι καθ' ὅλοκληρίαν, δὲν ἔπεται ἐκ τούτου, ὅτι πρέπει νὰ παραμελήσετε τὰ καθήκοντά σας.» Τίνα τάχα ἰδέαν ἔχουσι περὶ τῆς ὁμιλίας αὐτῆς τοῦ Σέριδαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ; Στοιχηματίζομεν, ὅτι ἀναγινώσκων ταῦτα εὐσυνείδητος καὶ εὐφυὴς βουλευτῆς τῆς πατρίδος μας θὰ εἶπῃ: «Ἐἶδε καὶ ὁ μὲν τὴν παρουσίαν του καὶ τοῦ ἐσάλευσεν τοῦ δυστυχχοῦς!»

*

Ἡ Αἴλλη ὑπέστη τὸ 1708 σπουδαίαν πολιορκίαν· ὁ Βουφλέρ, ὅστις

διηύθυνε τὴν ἀμυναν, ὑπεσχέθη ἡμέραν τινὰ ἑκατὸν λουδοβίκια ἀμοιβὴν, εἰς τὸν ὅστις ἤθελε κατασκοπεύσει τὴν πρόσδον μιᾶς ὑπονόμου. Πέντε στρατιῶται ἀπελθόντες ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον εἰς τὴν κατασκοπευσιν ταύτην δὲν ἐπανῆλθον. Νέος γρεναδιέρος, νεοσύλλεκτος, προσεφέρθη τότε, καὶ εἶτε ἐπιτηδειότερος εἶτε εὐτυχέστερος ἐπανῆλθεν, ἀφοῦ λεπτομερῶς ἠρεύνησε τὰς ἐχθρικὰς ἐργασίας. Συνεπεία τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν ὁ Βουφλέρ ποιησάμενος ἐξόδον ἐπήνεγκε μεγάλας ζημίας εἰς τοὺς πολιορκοῦντας· τὸ ἐσπέρας ἐκάλεσεν ἐνώπιον τῆς φρουρᾶς, ὅπως τῷ δώσῃ τὴν ἀμοιβήν, τὸν στρατιώτην, εἰς τὸν ὁποῖον ὠφείλετο ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐξόδου. «Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, στρατηγέ μου, εἶπεν ὁ γρεναδιέρος· ἀρνόυμενος τὴν ἀμοιβήν· δὲν πηγαίνει τις ἐκεῖ διὰ χρήματα.»

*

Ἐσπέραν τινὰ ἐν τινὶ θεάτρῳ τοῦ Βερολίνου ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ παράστασις τις, καθ' ἣν τῇ διαταγῇ τυράννου τινός, ἐν τῶν προσώπων τοῦ δράματος ἀπακεφαλίζετο, ἡ δὲ κεφαλὴ του παρουσιάζετο αὐτῷ εἰς τὴν σκηνὴν ἐπὶ πινακίου αἰμόφυρτος καὶ πελιδνὴ. Ὁ διευθυντὴς τοῦ θεάτρον, θέλων νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ κοινὸν ὅσον οἷον τε φυσικώτερον τὸ θέαμα τῆς ἀποκοπῆς κεφαλῆς, ἐθεώρησε πρόσφορον, ἵνα εἰς τῶν ὑποκριτῶν παίξῃ τὸ μέρος τοῦτο, εἰσάγων ἐντέχνως ὑπὸ τὸ πινακίον τὴν κεφαλὴν του, λαβοῦσαν ἐκ τῶν προτέρων διὰ διαφόρων χρωματισμῶν τοὺς πελιδνοὺς καὶ ἀπατροπαίους χαρακτῆρας τοῦ θανάτου. Τῶν ὄντι ἡ ἀπεικόνισις τοῦ θανάτου ἐπέτυχεν θαυμασίως, καὶ φρικίαις διέτρεξε τὰς φλέβας τῶν θεατῶν, ἰδόντων τὸ τόσον παρεμφερὲς τῇ πραγματικότητι ἀπαίσιον θέαμα, δυστυχῶς ὅμως κκεντρεχὴς τις ἀκτεῖος, εἶχε θέσει λάθρα ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ πινακίου ποσότητά τινα πταρμιστικῆς κόνεως, ἥτις μετ' οὐ πολὺ ἐπέφερε τοσοῦτον συνεχεῖς καὶ θορυβώδεις πταρμούς εἰς τὴν ἀτώματον κεφαλὴν, ὥστε τὴν ἐπὶ τῶν προσώπων πάντων ἐξωγράφημένην φρικὴν ἀντικατέστησεν ἀπλετος γέλως καὶ καγχασμοί, οὐδενὸς δυσχερεστῆντος διὰ τὸ ἐπεισώδιον.

*

Κατὰ τινα ἐν Βερσαλλίαις πανήγυριν, πλῆθος λαοῦ συνωθεῖτο περίξ ἀνθρώπου τινος, ὅστις ἐν εἵδει λαχείου ἐπαίξε διάφορα ἐμπορεύματα, ἀντὶ δολτίου ὀρισμένης τιμῆς. Τὴν προσοχὴν